

Straffesagen mod Sam Mansour blev ført ved Retten på Frederiksberg som en nævningesag i perioden fra den 4. november til den 4. december 2014. Skyldsspørgsmålet blev procederet den 27. november 2014, hvorefter der blev afsagt skyldkendelse den 4. december 2014 kl. 09.45.

Efter en kort pause blev sanktionsspørgsmålet, herunder spørgsmålet om ophævelse af Mansours danske statsborgerskab og udvisning, procederet i tidsrummet fra kl. 10.30 til kl. 15.30, hvorefter nævningene trak sig tilbage og voterede, og samme dag kl. 18.15 blev der afsagt dom.

Både den tiltalte og Anklagemyndigheden tog efter domsafsigelse betænkningstid med hensyn til eventuel anke af dommen. Dommen er efterfølgende blevet anket til Østre Landsret, så der foreligger derfor ikke endelig dom i sagen på nuværende tidspunkt.

For så vidt angår udtalelser før byrettens domsafsigelse har Anklagemyndigheden i sin vurdering bl.a. lagt vægt på følgende:

- Behandlingen af nævningesager er ændret siden bestemmelsen i retsplejelovens § 1017, stk. 2, nr. 3, blev indføjet i retsplejeloven i 1936, således at nævningerne nu om dage voterer sammen med de juridiske dommere, hvilket alt andet lige må antages at mindske risikoen for uforsvarlig påvirkning. Dette understreges bl.a. af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, hvorefter det vil have betydning, om domstolen alene består af juridiske dommere, der må anses for mindre påvirkelige, jf. *Craxi mod Italien III (2001)*.
- Bestemmelsen bør generelt fortolkes indskrænkende af hensyn til ytringsfriheden – et hensyn, der udtrykkeligt fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, som bestemmelsen i retsplejeloven skal fortolkes i lyset af.
- Det må ligeledes tillægges vægt, at Rigsadvokaten og Justitsministeriet i en afgørelse fra 1994 afviste en anmeldelse om overtrædelse af § 1017 bl.a. under henvisning til det almindelige hensyn til ytringsfriheden, og til at spørgsmålet om overtrædelse af bestemmelsen må bygge på en konkret vurdering sammenholdt med, at ikke enhver udtalelse om skyldsspørgsmålet i en verserende straffesag kan antages at være omfattet af bestemmelsen, men at der skal *noget særligt til* i henseende til påvirkningsrisikoen.
- Ser man på den kontekst, de pågældende udtalelser er fremsat i, må der lægges vægt på, at de er fremsat efter afsigelse af skyldskendelsen og dermed ikke tager sigte på vurderingen af

tiltaltes mulige skyld. Endvidere må der lægges vægt på, at netop spørgsmålet om fratagelse af en tiltaltes danske statsborgerskab kun har været aktuelt i ganske få tilfælde i dansk retspraksis, og at Anklagemyndighedens påstand herom ikke blev fulgt i disse sager, hvorfor det må anses for en særdeles relevant og væsentlig samfundsmæssig debat, hvor meget der skal til for, at domstolene udnytter den af lovgiver anviste mulighed for at fratage tiltalte deres statsborgerskab. Når dertil kommer, at der her var tale om en retshistorisk sag, hvor en tiltalt for første gang i Danmark to gange er blevet kendt skyldig i en så alvorlig forbrydelse som opfordring til terror, synes meget at tale for, at der bør være ytringsfrihed til at tage en saglig og rimelig retspolitisk debat om, hvor meget der skal til for at frakende en tiltalt hans danske statsborgerskab.

- Da ytringerne er fremsat af folketingspolitikere, som alt andet lige må have et vist råderum til at ytre sig i retspolitiske debatter, og som nyder en særlig udstrakt grad af ytringsfrihed efter Menneskerettighedsdomstolens generelle praksis om artikel 10 i relation til politikere, bør retsplejelovens § 1017, stk. 2, nr. 3, i de konkrete tilfælde fortolkes indskrænkende.
- Dertil kommer, at politikernes synspunkter på udvisning og ophævelse af dansk statsborgerskab overvejende må antages at have været velkendte af ikke alene partimedlemmer, men også af den danske befolkning som sådan. Udtalelserne kan således næppe overraske nogen, hvilket taler for, at de ikke kan anses for at være specielt egnet til at påvirke nævninger eller dommere i Mansour-sagen.
- På den baggrund findes der i relation til de anmeldte udtalelser samlet set ikke at være fuldt tilstrækkeligt grundlag til at anse udtalelserne for egnet til på uforsvarlig måde at påvirke nævningernes og dommernes afgørelse af *sanktionsspørgsmålet i Mansour-sagen i byretten*.

For så vidt angår de øvrige anmeldte udtalelser, der alle er fremsat efter byrettens domsafsigelse, har Anklagemyndigheden i sin vurdering yderligere bl.a. lagt vægt på følgende:

- Udtalelserne er fremsat efter domsafsigelsen – enten samme aften eller i de følgende 2-3 dage. Disse udtalelser må derfor vurderes ud fra, om de er egnede til at påvirke dommeres og nævningers afgørelse af en eventuel *ankesag*. Det bemærkes, at både domfældte og anklagemyndigheden havde taget betænkningstid mht. eventuel anke, og at dommen først blev anket af anklagemyndigheden tæt på udløbet af de 14 dages ankefrist.
- Imidlertid forløber der i praksis stort set altid flere måneder fra en byretsdom bliver anket, til ankesagen afgøres i landsretten, og tidsmæssigt kan det derfor diskuteres, om udtalelser fremsat umiddelbart efter afsigelse af byretsdommen må antages at kunne påvirke afgørelsen i landsretten flere måneder efter.
- På tidspunktet for fremsættelsen af udtalelserne om Mansour-sagen var sagen som nævnt ikke anket endnu, og der var således heller ikke hverken udpeget landsdommere eller

udtaget nævninger til at behandle den konkrete ankesag. Endvidere har det i henhold til Menneskerettighedsdomstolens praksis også betydning, om den tiltalte har haft mulighed for at udtale sig om bl.a. omfattende og negativ presseomtale af hans sag, jf. *Craxi mod Italien III (2001)*, og det vil Mansour kunne gøre, såfremt han ønsker det, under ankesagen.

- På den baggrund og sammenholdt med det ovenfor anførte kan udtalelserne efter Anklagemyndighedens opfattelse ikke anses for egnet til på uforsvarlig måde at påvirke dommerne eller nævningerne med hensyn til *ankesagens afgørelse*.